

Endringer i Oslo kommunes investeringsregime

Anette Aasen og Harald Øvland
Byrådsavdeling for finans

Forum for statens prosjektmodell
21.11.2023

Foto: Oslo kommune / Bymiljøetaten

Agenda

- ▶ Om kommunens investeringsregime
  - Kommunens portefølje av prosjekter
  - Rollene
  - Fasene i beslutningsprosessen
- ▶ Evaluering av regimet
- ▶ Endringer
- ▶ Oppfølging og videreutvikling investeringsregimet

Om investeringsregimet

▶ **Formål**

- **Sikre at prosjekter er tilstrekkelig utredet før de vedtas**
- **Dekker kommunens behov, er kostnadseffektive, er av riktig kvalitet og gjennomføres til rett tid**

▶ Virkeområde

▶ Styrende dokumenter

▶ Byrådsavdeling for finans har forvaltningsansvar

▶ Prosjektmodell

Om investeringsregimet

- ▶ Formål
- ▶ **Virkeområde**
  - Gjelder alle investeringsprosjekter (formålsbygg, infrastruktur, idrettsanlegg, IKT-løsninger)
  - Terskelverdi for ekstern kvalitetssikring er på 250 mill. kroner
  - Forenklet metode og intern kvalitetssikring for prosjekter under terskelverdi
- ▶ Styrende dokumenter
- ▶ Byrådsavdeling for finans har forvaltningsansvar
- ▶ Prosjektmodell

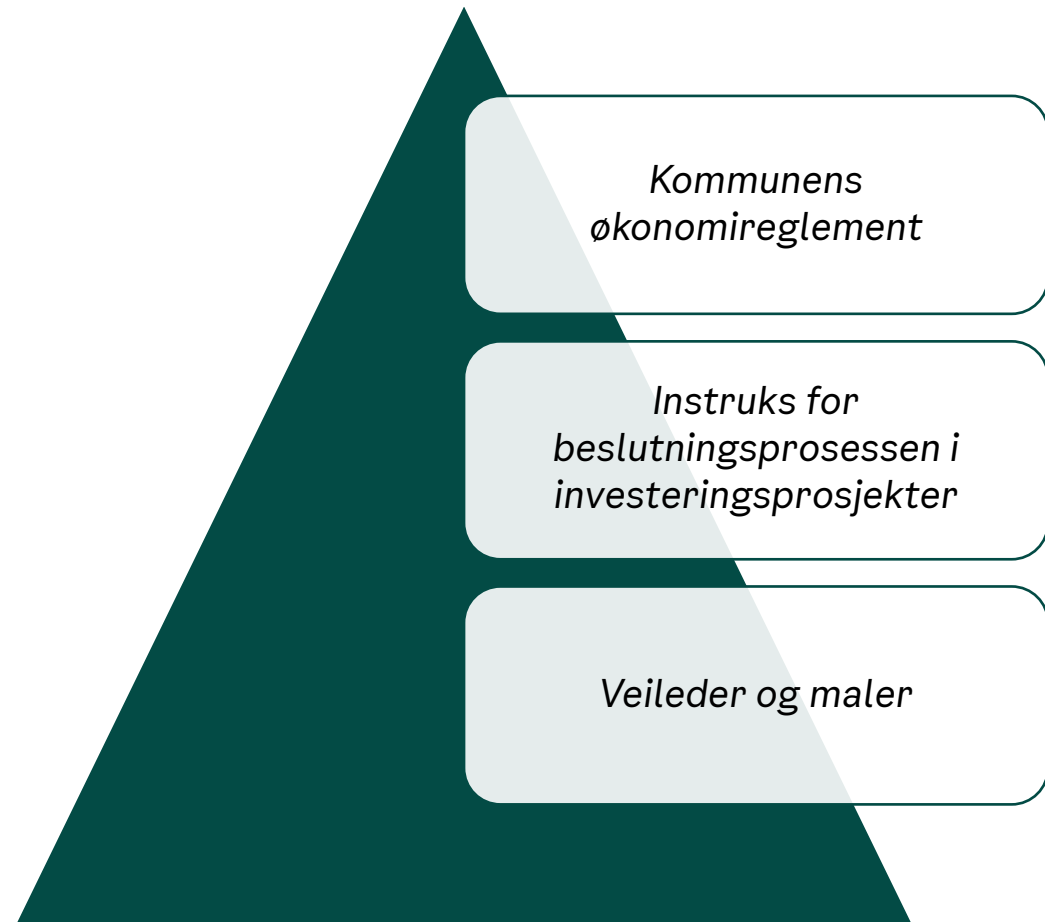
Oslo

Foto: Nikolai Kobets Freund / Oslo kommune

Om investeringsregimet

- ▶ Formål
- ▶ Virkeområde
- ▶ **Styrende dokumenter**
- ▶ Byrådsavdeling for finans har forvaltningsansvar
- ▶ Prosjektmodell

Om investeringsregimet

- ▶ Formål
- ▶ Virkeområde
- ▶ Styrende dokumenter
- ▶ **Byrådsavdeling for finans har forvaltningsansvar**
- ▶ Prosjektmodell

Oslo

Foto: Nikolai Kobets Freund / Oslo kommune

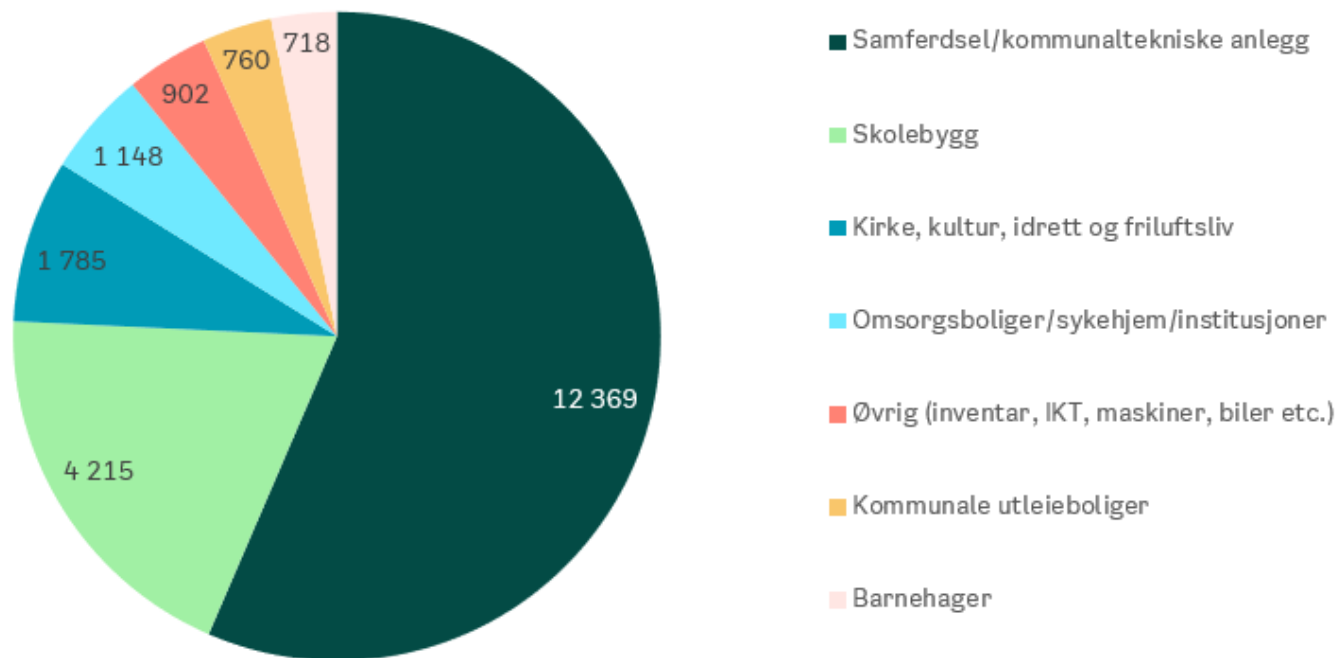
Om investeringsregimet

- ▶ Formål
- ▶ Virkeområde
- ▶ Styrende dokumenter
- ▶ Byrådsavdeling for finans har forvaltningsansvar
- ▶ Prosjektmodell
  - **Fire roller (utfører- og bestillerside)**
  - **Krav til rollenes ansvar og utredning i beslutningsprosessen for investeringsprosjekter**

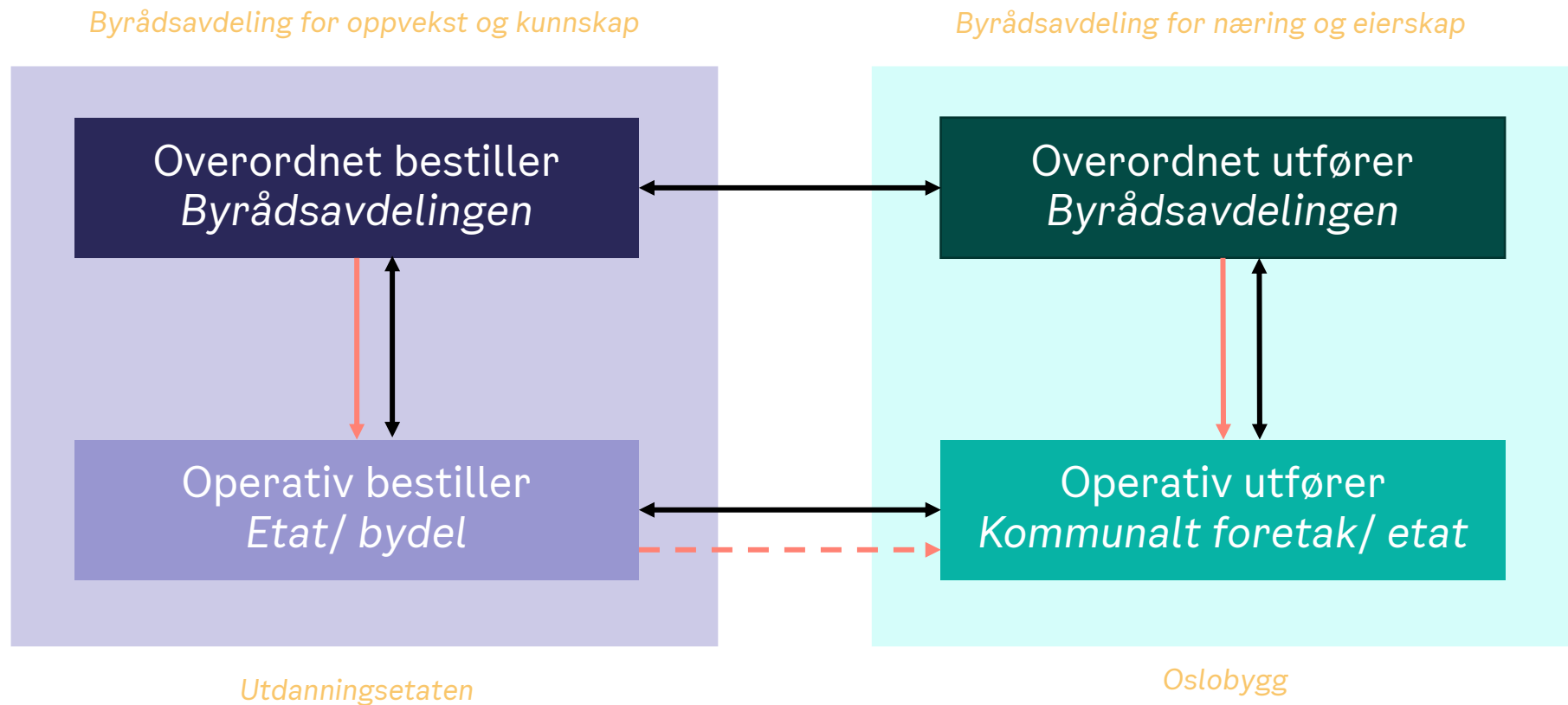
Oslo kommunes investeringsprosjekt per formål

Økonomiplan 2024, tall oppgitt i mill. kroner

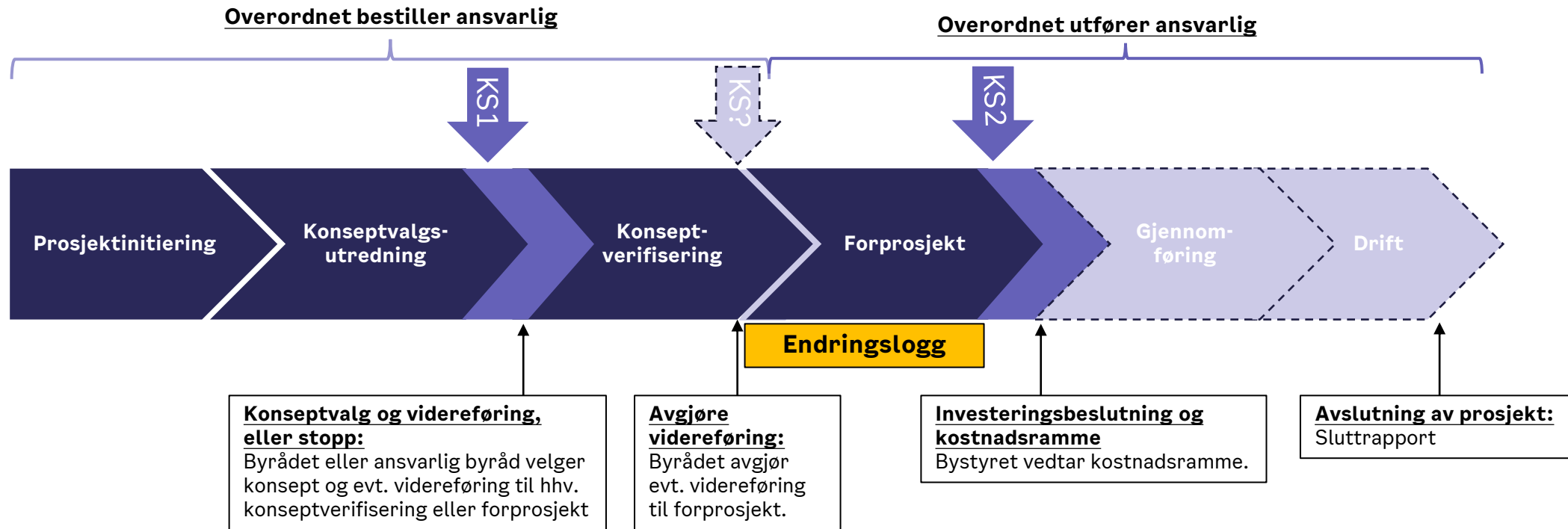

«Bestiller-utfører»-modellen

**Eksempel:
Skoleprosjekt**

Oslo kommunes prosjektmodell

Evaluering

- ▶ Implementering/etterlevelse er hovedutfordringen
- ▶ Ekstern evaluering fra 2021 og kommunerevisjonsrapporter anbefalte bl.a.:
  - Bedre KVUer
  - Bedre samspill med planprosessen iht. pbl
  - Mer fokus på de største og mest komplekse prosjektene
  - Bedre kostnadskontroll (økning fra KS1 til KS2)
  - Systematisk oppfølging av gevinster og læring av prosjekter
- ▶ Instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter revidert juni 2023

Oslo

Foto: Nikolai Kobets Freund / Oslo kommune

Endringer/presiseringer i Instruks for beslutningsprosessen i investeringsprosjekter

▶ **Prosjektinitieringsfasen (oppdrag):**

- Ikke avgrense oppdraget mer enn nødvendig
- Undersøke om det foreligger andre kommunale behov som det kan være hensiktsmessig å dekke i samme investeringsprosjekt, jf. kommunens eiendomsstrategi

Endringer i Instruksen

► **Konseptvalgutredning**

- Identifikasjon av mulige konsepter er skilt ut som egen delfase før alternativanalysen. For bygg skal rehabiliteringsalternativ alltid inngå i vurderingen.
Mulige konsepter må utvikles!
- Minst to konseptuelt ulike alternativer i tillegg til et null- eller minimumsalternativ i alternativanalysen (selv i tilfeller der løsningen allerede kan være politisk bestemt)
- Krav til helhetlig analyse av nyttekostnadsvirkninger
- Prosjektstrategi (herunder organisering, gjennomføringsmodell, kontraktstrategi, risikohåndtering, når reguleringsprosess igangsettes og plan for evt. eiendomserverv. Detaljeringsnivå avhenger av mål, mulighetsrom og risikotoleranse

→ Bedre og mer helhetlig beslutningsunderlag

→ Oppfølging av at KVVU og KS1 er realistisk

Endringer i Instruksen

► **Konseptverifisering (ny fase)**

- Kan sammenliknes med OFP-fasen i staten
- Gjelder investeringsprosjekter fra 1 mrd. kroner inkl. mva., og mindre prosjekter med høy kompleksitet og høy risiko
- Ytterligere utredninger, analyser og avklaringer av valgt konsept etter KS1
Skal ikke være istedenfor å gjøre skikkelig arbeid i KVVU...
- Byrådet beslutter både valg av konsept etter KVVU og videreføring til konseptverifisering, samt avgjørelse om videreføring til forprosjekt for prosjekter større enn 1 mrd. kroner

→ Mulighet for byrådet til å stoppe eller revidere prosjekter
(for det er i praksis vanskelig etter forprosjekt)

Endringer i Instruksen

▶ **Forprosjekt (styringsdokument)**

- Krav til endringslogg – dokumentere vesentlig innvirkning på resultatmålene
- Skal vurdere om endringer har konsekvenser for prosjektets mål. Skal også vurdere konsekvensene av ikke å godkjenne endringer.
- Ved endringer som kan medføre at prosjektet ikke når sine mål (eller holder seg innenfor angitte rammer) skal utfører involvere bestiller
  - I slike tilfeller skal det alltid vurderes om valgt konsept fremdeles er riktig å arbeide videre med, eller om det skal gjøres en ny utredning av alternativt konsept

→ Bedre styring og kostnadskontroll

Endringer i Instruksen

▶ Sluttrapport

- Sluttrapporten skal brukes til erfaringsoverføring fra gjennomførte prosjekter
- Få med erfaringsoverføring fra hele prosessen (bestillers og utførers perspektiver)
- Alle sluttrapporter skal følge definert mal
- Oversendes Overordnet utfører, Overordnet bestiller og Byrådsavdeling for finans

→ Økt fokus på læring av gjennomførte prosjekter

Oppfølging og videreutvikling

Nyopprettet team på fire ansatte skal

- ▶ Oppdatere veiledningsmateriell
- ▶ Bistå med metodekunnskap og vurderinger i enkeltsaker etter behov
- ▶ Bidra med kompetanseheving gjennom kurs/presentasjon av regimet
- ▶ Kartlegge utviklingstrekk gjennom kvalitetssikrings- og sluttrapporter
- ▶ Lede samarbeidsforum på tvers av byrådsavdelingene
- ▶ Vedlikeholde standard kravspesifikasjon for formålsbygg i Oslo kommune (SKOK)
- ▶ Inngå ny rammeavtale for kvalitetssikring innen juni 2024

Oslo

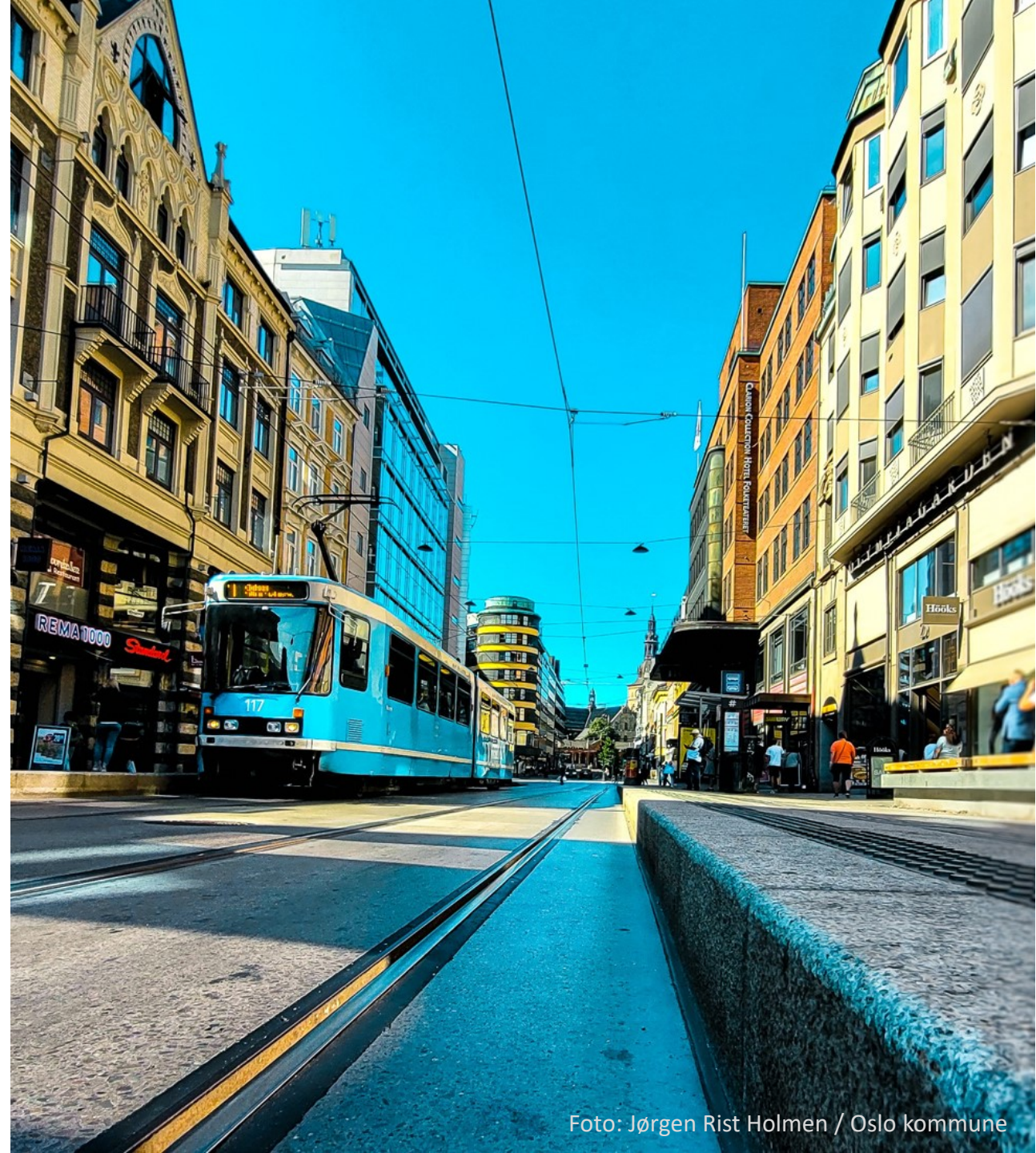

Foto: Jørgen Rist Holmen / Oslo kommune

Spørsmål?

